

תצא כבר לרחוב, אידיוט!

מיידיש: סיון בסקין ודורי מנור

משה לייב הלפרן (1886-1932), מגדולי המודרניסטים בשירת יידיש, משתייך לקבוצת משוררי היידיש שפעלו בניו יורק. הוא נולד בגליציה, למד ציור בווינה והיגר לארצות הברית ב־1908. חייו הקצרים היו רוויי עוני וסכסוכים, לא מעט בשל אופיו העצמאי במפגיע. כתיבתו של משה לייב היא מרדנית במגוון דרכים: היא מכילה בתוכה גרוטסקה פרועה, אימה קיומית־אפוקליפטית, תחושת שליחות, חשיבה פרדוקסלית, בדידות וזיקה לשפה פרוזאית מגוונת. הוא מתנער מהיידישקייט ומציע גיבור לירי שיהדותו עובדת באופן שונה: מודרני מאוד ואישי מאוד, דמות חזקה של משורר מודרניסט שאינו מתפשר. ברבים משיריו התייחס הלפרן לעצמו (או לבן דמותו השירי) בשמו הפרטי הכפול, משה־לייב, כבשיר *memento mori* (זכור את יום מותך) הפותח את המחזור הנוכחי. השפעתו של הלפרן על יוצרי היידיש חרגה בהרבה ממה שהיה אפשר לצפות ממשורר שמת בגיל כה צעיר. יצירתו מתורגמת לעברית כבר מאז שנות החמישים והשישים, בין השאר על ידי שמשון מלצר באנתולוגיה "על הרוות", והחשוב במתרגמיה הוא בנימין הרשב (תרגומיו מרוכזים בקובץ "המתופף בחוצות" שראה אור ב־1993). ב"הו!" 7 פרסמנו תרגומים מאת מתן חרמוני לכמה משיריו של הלפרן, בליווי הקדמה נרחבת על המשורר ועל יצירתו. כאן אנו מציעים תרגומים חדשים לחמישה שירים ידועים.

ס"ב

Memento mori

וְאִם מֹשֶׁה לַיִיב, הַמְשׁוֹרֵר, יִסְפֹּר
שְׂרָאָה אֶת הַמּוֹת בֵּין הַגְּלִים,
כְּמוֹ מִי שְׂרׁוּאָה אֶת כְּנִיּוֹ בְּרֵאֵי
וְדוֹקָא בְּעֵשֶׂר, בְּבִקֵּר נְעִים –
הַיֵּאֱמִין אֵיזָה לֵב לְמֹשֶׁה לַיִיב?

ואם משה לייב הִיָּה מְנוֹפֵף לוֹ,
לְמוֹת, שׁוֹאֵל בְּנִימוֹס, "מָה שְׁלוֹמָהּ?"
וְדוֹקָא בְּעֵת שְׁבִים אֲלָפִים
רוֹחֲצִים, מִתְפָּרְעִים מִתְשׁוֹקוֹת וְשִׂמְחָה –
הֵיאֲמִין אִיזָה לֵב לְמֹשֶׁה לִּיב?

ואם משה לייב יִשְׁבַּע בְּדַמְעוֹת
שֶׁהָמוֹת מוֹשֵׁךְ אוֹתוֹ כְּפִי שֶׁנִּמְשָׁךְ;
נֶעֱרוֹן מְאֹהֵב שְׁכָל עֶרֶב נוֹהָה
אֵל חֲלוֹן שֶׁל אִשָּׁה נֶעֱרַצַת כָּל כֶּךָ –
הֵיאֲמִין אִיזָה לֵב לְמֹשֶׁה לִּיב?

ואם משה לייב יִצְיֵר אֶת מוֹתוֹ –
לֹא אָפֵר, לֹא אָפֵל: צְבֻעוֹנֵי וְחֻזְקָה,
וְזוֹהָר כְּמוֹ בַּעֲשֵׁר בְּבִקְרָה, נִצְפָה
בֵּין גְּלִים לְשָׁמַיִם, בּוֹדֵד בְּמִרְחָק –
הֵיאֲמִין אִיזָה לֵב לְמֹשֶׁה לִּיב?

אני אומר לעצמי:

"עַד מָתִי מוֹל חֲלוֹן תַּעֲמֹד?
תֵּצֵא כְּבָר לְרְחוֹב, אִידִיוֹט."

"הֶרְחוֹב מֵיַעַד לְרוֹכְלִים,
מוֹדֵדֵי הַשְּׁעוֹת בְּשִׁקְלִים;
הֶרְחוֹב – זֶה בְּשִׁבִיל קִטְרִים
שֶׁעֲפִים לָהֶם כְּמוֹ צְפָרִים;
לִילְדִים וְלִשְׁלָל חֲתוּלוֹת
שֶׁקוֹפְצִים כְּמוֹ דָּגִים בְּמִצּוּלוֹת;
הֶרְחוֹב – זֶה בְּשִׁבִיל שִׁכּוּרִים,
שֶׁתוֹעִים, כְּעֵשֶׂן אֲפָרִים,
וְשׁוֹרְפִים יְמָמוֹת וְכַחוֹת
בְּתַעֲיָה בְּדַרְכֵי הַסְּבוּכוֹת."

"תַּתְּלַבֵּשׁ, תַּתְּגַלַּח יָפֵה,
וְתֵרֵד כְּבָר אֶל בֵּית הַקֶּפֶה."

"כָּלֶם שָׁם יוֹשְׁבִים בְּקְבוּצָה,
עֵירֵמִים כְּמוֹ בְּבֵית רַחֲצָה,
זוּחֵלִים לְגִבְהֵים מִפְּחִידִים
וּמְלָקִים אֶת עֲצָמָם בֵּין אָדָם:

כְּמוֹ בְּבֵית־הַמְּרַחֵץ, מְטֹאטָא
שָׁם מְצַלִּיף בְּרֹאשׁ הַחוּטָא.
כָּל אַחַד מְקַשְׁקֵשׁ בְּעֵתוֹ –
עַל עֲצָמוֹ, עַל אֶשְׁתּוֹ, מְטֹתוֹ,
מְקַשְׁקֵשׁ וְחוֹפֵר חִפְרֵירוֹת,
עַד שֶׁכָּל הַשְּׁלָחַן – נְחִירוֹת."

"קָנָה פְּרָחִים כְּבָר וְצָא לְעוֹלָם:
רַק לָהּ מְחַפִּים שָׁם כָּלֶם."

"אֲנָשִׁים יְהִירִים וְעֵקֶשִׁים,
פְּרֻצוֹפִים עֲצִיִּים וְקֹשִׁים.
מָה אֲכַפֵּת לִי מֵעֵשֶׂר מְחָצָן,
כְּמוֹ קְטִיפָה מְזִיפֵת, שְׁחָצָן?
מָה אֲכַפֵּת לִי מִזֶּהָר סֵתֵמִי –
יְהִלּוּם עַל יְדֵי מִי־וְמִי?
מָה אֲכַפֵּת לִי מִלֵּיל תְּאוּהָ,
שְׂרוּאִים בּוֹ חוּזֵה־רְאוּהָ?
מָה אֲכַפֵּת כְּשֶׁהֵעֵשֶׂר לוֹעֵג
לְכָל מִי שְׁחוּשֵׁב וְעוֹרֵג?"

"גַּם בַּחוּץ הָעוֹלָם הוּא עֵנֶק.
אִז אֲוִלִי כְּבָר תִּסַּע לְמִרְחָק?"

"זֶה נָכוֹן, הָעוֹלָם הוּא גְדוֹל,
יְעָרוֹת וְשָׂדוֹת וְהַפֶּל,
אֲבָל אֵין לִי שׁוּם כַּח עֵכָשׁוֹ
לְהוֹצִיא אֶת עֲצָמִי לְמִרְחָב,

וגם אם אשאַר בַּמָּקוֹם,
זֶה יִהְיֶה בְּשִׁבְלִי גִיהֶנֶם.
מָה נִשְׁאָר? לְחִכּוֹת רַק לָנֶס,
אֲנִי חַי – וּבְעֵצָם גּוֹסֵס,
רוּח־מֵת שְׁנוּדָד בְּאֶקְרָאִי,
וְהִתְהוּ – מִכָּל עֲבָרֵי.”

מתופף הרחוב

חֲפֵשִׁיָּהּ, הוֹמָה צְפֵרֶת,
לְמַלְךְ עַל כְּסָאוֹ – צְמַרְמֹרֶת.
לֹא רוּצָה לְהִצְטַמְרֵר.
כְּמוֹ צְפוּר, אֲנִי מְשׁוֹרֵר,
כְּמוֹ חֵץ שְׁלוּחַ,
כְּמוֹ הַרוּחַ,
כְּמוֹ פֶּרֶא, כְּמוֹ מִיתֵר מְתוּחַ,
מְעַלֶּה-מִטָּה בְּרָחוּב! –
חוֹלָה, זָקֵן אוֹ מְשֻׁגָּע –
לְמִי אֶכְפֵּת, חֶה-חֶה-חֶה!
בְּעֵד גְּרוּשׁ שְׁחוּק צֶהב,
מִכֶּה בְּתַף עַד שִׁבְקֵעַ לְשָׁנִים,
מְצַלְצֵל בְּמִצְלֵתִים,
מְסֻתּוֹבֵב כְּמוֹ שֵׁד הָלוֹם –
דִּינֵג דּוֹנֵג, דִּינֵג דּוֹנֵג, בּוֹם בּוֹם בּוֹם!
דִּינֵג דּוֹנֵג, דִּינֵג דּוֹנֵג, בּוֹם!

נְעֵרָה בְּאָה, מְכַשְׁפֵּת,
בְּתוֹכִי שְׂרָפָה נִשְׂרַפֵּת,
מְסֻתּוֹבֵב מֵהַר כְּפָלִים
וְחוּרְקָה, חוּרְקָה שְׁנִים,
וְרוּעֵם בְּטוֹן הַרוּאִי:
”בְּבֵה, בּוֹאִי”

תָּנִי לִי יָד, סִיבּוּב, זָגוּג!
חֵם יוֹתֵר לְרִקְד בּוּזוּג!
אַחַת כְּמוֹה, נָחַש פֶּרְטִי,
לֹא מְזַמֵּן עֲזָבָה אוֹתִי.
לְפִי כּוֹאֵב, רְצוּץ, הָרוּג –
מִכָּה בְּתַף עַד שִׁבְקָע לְשָׁנִים,
מְצַלְצֵל בְּמַצְלֵתִים,
מְסִתּוֹכֵב כְּמוֹ שֵׁד הַלּוּם –
דֵּינֵג דּוֹנֵג, דֵּינֵג דּוֹנֵג, בּוּם בּוּם בּוּם!
דֵּינֵג דּוֹנֵג, דֵּינֵג דּוֹנֵג, בּוּם!

צוּחֻקִים יְלָדֵי הָרְבֵעַ,
לֹא רוּצָה לְפַל מַגְבָּה,
בּוֹא, שׁוֹכֵב! תִּזְיוֹ תִּתְחַת,
עוֹד מִכָּה עַל הַפְּדַחַת!
יְרִיקָה!
תוֹף דְּקָה –

הַכֶּפֶר בְּלָה רִיקָה!
רְגִיל לְהַצְקוֹת, שׁוֹבֵר
פְּרוֹסָה מְפִיס הַמְכַנְּסִים,
זֶה רְטֵב! נִזְלוּ כָּאֵן מַיִם?
זַעֲה נְגֵרֵת, דָּם בּוֹעֵר –
מִכָּה בְּתַף עַד שִׁבְקָע לְשָׁנִים,
מְצַלְצֵל בְּמַצְלֵתִים,
מְסִתּוֹכֵב כְּמוֹ שֵׁד הַלּוּם –
דֵּינֵג דּוֹנֵג, דֵּינֵג דּוֹנֵג, בּוּם בּוּם בּוּם!
דֵּינֵג דּוֹנֵג, דֵּינֵג דּוֹנֵג, בּוּם!

כָּכָה אֵת דְּרָכֵי פְּרָצְתִי!
כֶּךְ פְּרָצְתִי וְנִתְצְתִי,
רֹאשׁ בְּקִיר – בְּרֹאשׁ חוּצוֹת,
בְּשִׁבְלִים וְאַרְצוֹת,
בְּשׁוֹן, בֵּיד –
אַחַד־אַחַד
שְׁבֵר סְלָעִים, תִּמְיֵד לְבַד!

נוֹדֵד בְּקֶר, נוֹדֵד בְּחֵלֶד,
זֶר בְּכָל הָאֲרָצוֹת,
אֵין מְעִיל וְאֵין חֲלָצוֹת,
אֵין אִשָּׁה וְאֵין גַּם יֵלֵד,
מִכָּה בְּתָף עַד שִׁיבְקָע לְשָׁנִים,
מְצַלְצֵל בְּמִצְלֵתִים,
מְסֻתָּבֵב כְּמוֹ שֵׁד הַלּוֹם –
דִּינֵג דּוֹנֵג, דִּינֵג דּוֹנֵג, בּוֹם בּוֹם בּוֹם!
דִּינֵג דּוֹנֵג, דִּינֵג דּוֹנֵג, בּוֹם!

הַצִּיפּוֹר

הִנֵּה בָּאָה צִפּוֹר פְּצוּעָה וְשׂוֹאֵלֶת,
לָמָּה יֵשׁ לִי בְּרִיחַ גָּדוֹל בְּדֵלֶת,
וְאֵנִי עוֹנָה לָּהּ: מַחוּץ לְשַׁעַר
יֵשׁ שׁוֹדְדִים, גְּזוֹלִים מֵהֵיעֵר,
שֶׁרֶק מַחֲכִים לְפָרוֹסָה שֶׁל גְּבִינָה,
שִׁמְתַּחַת לְתַחַת אֲצִלִּי טְמוּנָה.

דֶּרֶךְ חוֹר הַמְּנַעֵוֶל הַצִּפּוֹר מִיַּבֵּבֶת,
אוֹמֵרֶת שֶׁהִיא אַחוֹתִי יוֹכֵבֵד
וְשֶׁאֵנִי לֹא אָבִין לְעוֹלָם
כְּמָה סְבֵלָה כְּשֶׁהִפְלִיגָה בָּיָם,
בְּסִפְיָנָה שֶׁהִבִּיָּאָה אוֹתָהּ עַד לְכֹאֵן
הִיא הִפְלִיגָה לָּהּ עַל אֲרָבוֹת הָעֵשָׂן.

בְּקִצּוֹר, הַצִּפּוֹר הִקְטִינָה לֹא עוֹזֵבֶת,
וְאֵנִי מִשְׁאִיר אוֹתָהּ כְּכָה לְשִׁבֶת.
וּבִינְתִים, עַד שֶׁהָעֶסֶק יִבְהֵר,
צְרִיךְ לְעַמֵּד פֶּה עַל הַמּוֹשְׁמֵר:
דּוֹחֵף אֶת הַנִּתְחַת הַהוּא, הָרִוּוּה,
מִתַּחַת לְתַחַת, עִמָּךְ אֵף מְזוּהָ.

הצפור מכסה בכנף כואבת
את עיניה – כמו אחותי יוכבד,
וצועקת בחרור המנעול האמלל,
שמכרח – נו, מכרח! – להאיר לה מזל,
היא הבחינה בנתח גבינה מונצץ
ועכשו בשבילו את ראשי תרוצץ.

אז שקט, הבנתי, כבר לא יהיה לי.
לאט דוחף את עצמי אל הדלת,
עם שרפרף ועם פרוסת הגבינה,
שמתחת לתחת אצלי ממתינה,
ואני, בלי שום רעש ושום צעקה,
שואל אותה: "קר היום, מתוקה?"

היא עונה לי ששתי אזניה גם יחד
קפאו לגמרי. היא מתיפחת,
בוכה ונשבעת בקול יללה,
שבזמן שישנה היא אכלה את רגלה –
את הרגל שאין לה, מרב שקר.
אם אכניס אותה היא תספר את השאר.

תבינו, רק שמעתי: "אכלתי" –
וכמעט שכחתי, מרב שנבהלתי,
לשמר כראוי על פרוסת הגבינה,
שמתחת לתחת אצלי ממתינה.
אני שולח יד ובודק:
הכל במקום, אני לא דואג.

אז אולי נעשה תחרות קטנה:
הסבלנות של מי תפקע ראשונה:
שלי, כשאני בביתי הנעים,
או שלה, בחוץ ובקר-אימים?
אני כבר סקרן. למה לצפות?
אפלו סתם ככה, בשביל הספורט.

בְּקִצּוֹר, הַצִּפּוֹר נִשְׁאֲרָה לְשִׁבְתָּהּ,
מֵאֲזוּ עָבְרוּ שָׁשׁ שָׁנִים אוֹ שִׁבְעָה,
אֲנִי צוֹעֵק: "בִּקְרֵי טוֹב!" מֵהַחֲדָר,
וְהִיא עוֹנָה לִּי: "הַכֵּל בְּסֹדֵר?"
אֲנִי: "שְׁחַרְרֵי אוֹתִי, אַחֲוֹתַי!"
וְהִיא: "מִתֵּי כָּבֵד תִּכְנִיס אוֹתִי?"

אֲבָל אֵין לִי שׁוֹם כְּנִנָּה לְהַפִּיר אֶת
הַחֲרָם: בְּרוּר לִי לְמָה הִיא חוֹתֶרֶת,
הִרִי הִיא רוֹצֵה רַק פְּרוּסָה שֶׁל גְּבִינָה
שֶׁמִּתְחַת לַתַּחַת אֲצִלִּי נְטֻמָּנָה.
שׁוֹלֵחַ יָד מִבְּהֵלֶת, בּוֹדֵק:
הַכֵּל בְּמָקוֹם, אֲנִי לֹא דוֹאֵג.

סיפורו של זבוב

בְּשִׁקִיעָה זְהֵבָה, עַל כִּנֹּף טַחֲנַת רוּחַ,
יוֹשֵׁב וּמִיֵּלֵל לוֹ שְׁדוֹן קָטָן,
כִּי זְבוּבוֹן שֶׁבְּרַח מְעִירָה מְרַעֲבֶת,
מְזַמְזֵם וְחָג סְבִיב אָפוֹ, הַחֲצָפֵן,
וְלֹא נוֹתֵן לוֹ לִישֵׁן לְרִגְעַע.

הַטּוֹחַן שׁוֹמֵעַ – הַרְחִים בְּטֹלוֹת מִמַּעַשׁ –
שְׁמִישֵׁהוּ – מִי זֶה? – מִיֵּלֵל בְּרַחוּב,
הוּא חוֹשֵׁב שׁוֹזֵאת אֲשֶׁתּוֹ שֶׁהִגִּיעָה
לְשֶׁאֵל מָה פְּתָאֵם הוּא יוֹשֵׁב שָׁם כְּמוֹ דָב
וְלֹא טוֹחַן לִילָדִים פֶּת לַחֵם.

בְּקִצּוֹר, הוּא מִפְּעִיל אֶת אֲבְנֵי הַרְחִים
וּמִשְׁלִיךְ אֶת עֲצָמוֹ בִּינִיָּהוּ, כְּמוֹ חֲטָה,
הַשֶּׁמֶשׁ מְצִיָּצָה מִבְּעַד לְצַהֵר
וְחוֹשֶׁבֶת שֶׁהִקְמַח הָאֲדָיִם בְּזִכּוֹתָהּ,
וּמְרָאָה לְשְׁדוֹן אֶת הַפֶּלֶא.

רַץ הַשֵּׁד אֶל הַכֶּפֶר – לְהַדְהִים אֶת כָּלֵם
עִם גֵּס הַלֶּחֶם שֶׁהִפֵּךְ לְאָדָם,
אֲבָל זֶהוּ שֵׁד, יוֹדֵעַ אֲבִרְמָקָה,
וְהוּא יַעֲנֶה אֶת הַגּוֹיִים עַד תָּם,
עַד מוֹת, עִם סְפוּרֵי הַנְּסִים.

רַץ אֲבִרְמָקָה לְתוֹף הַהֶמוֹן הַמְרִיעַ
וְאוֹמֵר, מַעֲשִׂיֹת יֵשׁ כְּאֵלֶּה אֵינְסָפוֹר,
וְהַשֵּׁד צוֹחֵק וּמְצַבִּיעַ לְמַעַלָּה,
כְּאֵלֹו צַעֵק לוֹ: "תִּרְאֶה, צְפוּרֵ!",
וּמְשַׁסֵּף אֶת גְּרוֹנוֹ שֶׁל אֲבִרְמָקָה.

הַגּוֹיִים חוֹשְׁבִים שׁוֹאֵת בְּדִיחָה מְצַלְחָת,
צוֹחֵקִים וּמְבִיטִים בְּכוֹוֵן הַחֲמָה.
וְהַשֵּׁד מְמַשִּׁיף לְהַשְׁתַּעֲשַׁע
אֶתֶם בְּאוֹתָהּ הַשִּׁטָּה שֶׁהִלְמָה
בִּיהוּדֵי הָאֲבִיוֹן, בְּאֲבִרְמָקָה.

בְּשִׁקְיָעָה הַגּוֹיִים שׁוֹכְבִים עַל הָאָרֶץ,
כְּפָרוֹת אֲדָמוֹת שֶׁל לֶחֶם אָפוּי.
הַעוֹרְבִים מְתַאֲסָפִים בְּכֶפֶר הַדּוֹמָמָה
וּמְבָרְכִים מְרָאשׁ עַל מֶה שֶׁצְּפוּי
לְהִיּוֹת סְעוּדָה מְפֹאֲרָת.

הַשֵּׁד חוֹזֵר אֶל טַחֲנַת הָרוּחַ,
מְקַפֵּץ וְרוֹקֵד לוֹ כְּמוֹ קוֹף מְצַחֵקָה,
בְּשִׁקְיָעָה זְהֵבָה, בֵּין כֶּנֶף לְכֶנֶף,
מְקַרְקֵר כְּמוֹ דּוֹגֵרֵת, וְשֹׁר וְשׁוֹרָה,
כְּמוֹ רוּחַ שְׁטוֹת מְתִיגְעָת.

אור – דְּבָרִי

מִי אֲנִי? מִי אֲנִי? – מִי יִכּוֹל לְחַשֵּׁב
שֶׁכֵּל פְּרִי דְּמִיּוֹנִי יַעֲשֶׂה אֹר אוֹר זֶהֱב?

הַנְּבִיא הוּא כְּמוֹ קוֹף, מְכַסֶּה שְׁעֵרוֹת
מִכֶּף רַגְל עַד רֹאשׁ, מִתְחַנֵּן בְּרַחוּבוֹת
כְּבָר יוֹבְלוֹת שִׁיקְנוּ מִמֶּנּוּ אוֹר בְּחֶנֶם –
כְּמוֹ לְמַצָּא דָג מְלוּחַ בְּפֶחַ מְזוּהָם.

אֲבָל זֶה דָּג מְלוּחַ שֶׁלֹּא כְּדַאי לְקַלָּף,
אֲלֵא רַק לְאַחֵז וּלְהַרִים בְּהֵנָף,
וּלְהַתְחִיל לְאַכֵּל מִהָרֹאשׁ הַדּוֹלָף.
וּכְשֶׁבָא הַמְרַעֵב וּמַגִּיעַ סוּפּוֹסֶף
לְזַנֵּב שֶׁלְמַעֲלָה, וְתַכְף יִטְרֵף,
הוּא פּוֹרֵשׁ אֶת יָדָיו וְאֶת פִּיו, כְּמוֹ מְכַתֵּשׁ,
הוּא פּוֹתֵחַ, כְּאֵלוֹ עוֹד מִשְׁהוּ יֵשׁ.

אָף אֲנִי – הוּא אֵלִי, שֶׁמַּעַל לְכֻלָּם –
מְשֻׁתָּקֵק לְרֵבָה אוֹ לְשִׁמְאֹלִין, שְׁעֵבִים
הוּא כְּמוֹ אֲצַבֵּעַ, לְמַרְחַ אֹתָם עַל הַפֶּת –

וְעַדִּין נוֹעַל מַגְפִּים זְקָנִים
שֶׁצְבָעָם עַל הַשִּׁלְג סְמוּק כְּמוֹ פְּנִים
שֶׁל בְּחוֹר יְהוּדֵי שַׁעַם שִׁיקְסַע נִלְפֶת.

עֲזָבוּ אוֹתִי, אֵין לִי הֶלֶה שֶׁל מְלֶאֶךָ,
וּבְזָכוֹת זֶה הַפּוֹבֵעַ שְׁלִי עוֹד מְנַח
עַל הָרֹאשׁ, וְאֲנִי בִּירִידִים הַגְּדוּלִים
מְסֻתוֹבֵב כְּמוֹ גָּנֵב עִם סִפְרוֹן תְּהֵלִים
שִׁישְׁמֵר עֲלָיו טוֹב בְּשַׁעָה שִׁיִּסְחָב
אֶת הָעוֹף שֶׁרָאָה בַּחֲלוּם מוֹל עֵינָיו.

אָף הָאוֹר לֹא בּוֹקַע מִמֶּנּוּ סֵתָם כֶּף,
אֲלֵא כְּמוֹ שֶׁדְּמִיּוֹנִי: צְלוּל וְרֵף,

ולפתע מבליח גם אור אינסופי
 מתוך הטבור שבאמצע גופי
 כמו תינוק שיוצא מהרחם, עוד לח,
 או כמו סל שאפשר למצא בדרכים,
 מין אמתחת גדושה בשמשות וירחים,
 בשדות הריקים, בליל-חרף אפל,
 אבל גם אם אור מחשבתי לא יהל
 כמו אמתחת גדושה בכוכבי שביט,
 כמו חלצה שעוטפת גויה של מת –
 גם אז הוא יהיה חזק באמת,
 ואז לא יצחק אף אחד שיביט
 על מי שירים את ידיו ויברח
 ממני – כמו רכבת מהעשן שנשרף
 ממנה עצמה – הו אלי.

איזה משחק.

ככל שעשן הרפבת תדחק,
 כך ידחק העשן רפבות למרחק,
 וככל שידחק העשן למרחק,
 כך החוצה עשן הרפבת תדחק.
 אבל הרפבת עשן תדחק
 דוקא כשדוחק הוא אותה למרחק,
 וזה כה מוזר – הו אלי.
 אבל אם מרכבת עשן שחר
 עולה כשהוא צף מתוכה לאחור –
 לא כך זה צריך להיות, הו אלי.

ככה זה! כל נביא בעולם חצה
 ארצות וּשְׁדוֹת וְעָרִים בְּרִיצָה.
 בזוג משקפיו פּרְצוּפוֹ בוֹהֵק,
 בשמש רואה הוא ילדון משחק,
 כמו קבצן – אבל בן של אִמָּא אַחַת –
 הוא בענש, אף לא לעוֹרוֹן נוֹלֵד.

וגם אם יסדרו לו קבלת פנים
 בכל עיר זרה: בית-מרחץ, נגנים –

הוא בסוף יִזְנַק כְּמוֹ אֲרִיָּה רָעֵב,
וְיִגְיֵף שָׁם כָּל תְּרִיס וְחִלּוֹן דּוֹלֵף,
וְהַחֲשֵׁף יִהְיֶה חֲשׂוֹף עַד כְּאֵב.
אֲבָל לִי זֶה עוֹדֵר כְּמוֹ לְמִי שִׁיַּעֲד
יַחַף בְּשָׂדֵה שֶׁל חוֹחִים אוֹ סִרְפָּד.
וּבְלִילָה אִפְלוּ עֲכָבֵר עוֹר
לֹא יוֹצֵא מֵהַחֹר, כִּי אֲנִי מְסֻנָּר.

וְאִפְלוּ לִילִית – מִי זָכַר אֶת הַגְּבֵרֶת? –
הוֹפַכְתָּ לְאוֹר וְאֶתִּי הִיא נִגְרֶרֶת,
כְּמוֹ שְׂאִיזָה נוֹשָׂה שִׁמְרָגִישׁ קֶצֶת נְטוֹשׁ,
רוֹדֵף אַחֲרַיָּךְ עַד בֵּית שְׁמוֹשׁ
כְּדִי לְגַבּוֹת אֶת הַחֹב – הוּא אֵלִי.
אִם אֲבָהָה, כְּמוֹ גּוֹי בְּגִרְזוֹן מִמְרָק,
בְּמִלָּה נֹאֲצֵלֶת כְּמוֹ "רִימְזִי-בְּרֵאק",
שִׁפְשָׁרָה וְאוֹרָה יְדוּעִים לִי מִמֶּשׁ
כְּמוֹ טְלִית וְחִלְצָה וּמְגַבְעֵת קֶשׁ
לְזָאֵב בְּכָלוֹב – הוּא נִדְבֵק לִי לְלֵב,
הָאוֹר הַזֶּה, כְּמוֹ גְּלָלִים לְעֵקֵב
יַחַף – הוּא אֵלִי.

כִּי אִפְלוּ כְּשֶׁנִּדְמָה לִי שֶׁאֲנִי מְקַשָּׁקֵשׁ,
כְּמוֹ יוֹלֶדֶת שֶׁקוֹדַחַת מִחֵם חֲזָק,
מֶה יֵצֵא לִי מִזֶּה
שֶׁדְּבָרִי, הַזֹּהֵר לִי עַל הַחֲזוּה,
מְזַנֵּק מִתּוֹכִי, כְּמוֹ שֶׁעֵץ הַפּוּגֵשׁ
בְּלִילָה סוֹעֵר אֶת אֵשׁ הַבְּרֵק –
פּוֹרֵץ מְלִילוֹ וְלִשְׁנֵים נִבְקַע.

אֶךְ הָאֵם יִתְכַן שׁוֹהַ בְּסֵף הַכֵּל נֹס,
שֶׁאֲנִי נִרְאָה כְּמוֹ בְּרִנֵּשׁ הַמְּחַפֵּשׁ
אוֹצְרוֹת, כְּשֶׁעֵינֵי נְעוּצוֹת בְּקַרְקַע?
הָאֵמֶת הִיא שֶׁאֲנִי בְּעֵצִים רַק מֵת
שֶׁמִּבֵּית הַכְּנֶסֶת אַחֵר לְצֵאת
וְרֵץ אֶל קְבֵרוֹ. – הוּא אֵלִי!